

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE3 (B) - Fundamentals of Law

සැප්තැම්බර් 2018

1 වන කොටස

පිළිතුරු අංක 01

1.1

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 1.3.1
පිටු අංක: 14-22
නිවැරදි පිලිතුර: C

1.2

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 2.4.1
පිටු අංක: 65-68
නිවැරදි පිලිතුර: A

1.3

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 3.1.1
පිටු අංක: 80-82
නිවැරදි පිලිතුර: C

1.4

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 3.6.1, 3.6.2, 9.1.1
පිටු අංක: 254, 255, 257, 260
නිවැරදි පිලිතුර: D

1.5

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 4.2.1
පිටු අංක: 109 සහ 114
නිවැරදි පිලිතුර: B

1.6

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.5.1
පිටු අංක: 136-137
නිවැරදි පිලිතුර: B

1.7

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.7.5
පිටු අංක: 148
නිවැරදි පිලිතුර: B

1.8

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 7.1.1
පිටු අංක: 215
නිවැරදි පිලිතුර: C

1.9

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 7.4
පිටු අංක: 219
නිවැරදි පිලිතුර: C

1.10

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 8.1.1
පිටු අංක: 244, 246
නිවැරදි පිලිතුර: D

(2 x 10 = මුළු ලකුණු 20)

2 වන කොටස

පිළිතුර 02

2.1

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 1.4.2
පිටු අංක: 25
<p>ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ (BOI) ප්‍රධාන කාර්යයන් පහත සඳහන් වේ.</p> <ul style="list-style-type: none">• සෘජු විදේශ ආයෝජන සහ දේශීය ආයෝජන ආකර්ශනය කර ගැනීම.• අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීමේ පියවරේ සිට ව්‍යාපාර/වාණිජ කටයුතු ආරම්භ කිරීමේ අවස්ථාව දක්වා සියළු අදියරයන්හිදී ආයෝජකයන්ට සහාය දැක්වීම.• ආයෝජකයන්ට කාර්මික සහ වාණිජ ව්‍යවසායන් පිහිටුවීම සඳහා අපනයන මෙහෙයුම් කලාප පිහිටුවීම හා කළමනාකරණය කිරීම.• විදේශ විනිමය ඉපැයීම් විවිධාංගීකරණය කිරීමට කටයුතු කිරීම.• විදේශ විනිමය ආදායම් වැඩිකර ගැනීමට කටයුතු කිරීම.

2.2

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 2.1.1
පිටු අංක: 36
<p>නීතිය ඉදිරියේ වලංගු ගිවිසුමක් ඇතිකර ගැනීමට තිබිය යුතු ප්‍රධාන අංග හෝ අවශ්‍යතාවයන්:</p> <ul style="list-style-type: none">• වලංගු අර්පනයක් තිබිය යුතුය.• වලංගු ප්‍රතිග්‍රහණයක් තිබිය යුතුය.• නීත්‍යානුකූලව බැඳෙන සම්බන්ධතාවයන් ඇතිකර ගැනීමේ වේගනාවක් පාර්ශ්වයන් හට තිබිය යුතුය.• ගිවිසුමේ වගන්ති (නියමයන්) නිශ්චිත විය යුතුය.• ගිවිසුම ඉටුකළහැකි එකක් විය යුතුය.• පාර්ශ්වයන් අතර අව්‍යාජ සම්මුතියක් හෝ එකඟතාවයක් තිබිය යුතුය.• පාර්ශ්වයන්ට ගිවිසුම සඳහා ශක්‍යතාවයක් තිබිය යුතුය.• ගිවිසුමේ පරමාර්ථ නීත්‍යානුකූල විය යුතුය.

2.3

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 4.1.1
පිටු අංක:102
<p>ගනදෙනු කළ හැකි ලියවිල්ලක මූලික ලක්ෂණ පහත සඳහන් වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • එය ධාරක ලියවිල්ලක් නම් භාරදීමෙන් පැවරිය හැකිය. • එය විධාන ලියවිල්ලක් නම් පිටසන් කර භාරදීමෙන් පැවරිය හැක. • ධාරකයාට සිය නමින්ම නඩු පැවරිය හැක. • ඒ සම්බන්ධ වගකිවයුත්තාට, පැවරීමක් පිළිබඳව දැනුම්දීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත. • එය සඳ්භාවයෙන් වටිනා කමකට ලබාගත් දරන්නෙකු නම්, පූර්වගාමීන්ගේ හිමිකම් වල, පැවැති දෝෂ වලින් නිදහසට තම හිමිකම ලබාගනී.

2.4

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 7.3.4
පිටු අංක:208
<p>(සර්වි) 2 වන දරු උපතක් වෙනුවෙන් මාතෘ නිවාඩු පහත සඳහන් පරිදි හිමිවේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • දරු ප්‍රසූතියට පෙර, දින 14 ක නිවාඩුවක් ලබාගත හැකිය. (දරු ප්‍රසූතියෙන් පසුව ප්‍රයෝජනයට නොගත් නිවාඩු ඉදිරියට ගෙන යා හැකිය.) සහ • දරු ප්‍රසූතියෙන් පසුව දින 70 ක නිවාඩුවක්. • සම්පූර්ණ = දින 84. <p>දෙන ලද සංසිද්ධියෙහි “යම්” ප්‍රසූතියට පෙර නිවාඩු දින 14 ඉදිරියට රැගෙන යා හැකිය.</p> <p>එබැවින්, ඇයට දින 84 ක මාතෘ නිවාඩුවක් දරු ප්‍රසූතිය සිදු වූ දින සිට හිමිවේ.</p>

2.5

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 8.2.1
පිටු අංක: 230
<p>2007 අංක 24 දරන පරිගණක අපරාධ පනතේ ප්‍රධාන අරමුණු:</p> <ul style="list-style-type: none"> • පරිගණක අපරාධ හඳුනා ගැනීම. • එවැනි අපරාධ විමර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටියක් සැලසීම. • එවැනි අපරාධ සිදුවීම වැළැක්වීම.

(මුළු ලකුණු 10)

3 වන කොටස

පිළිතුර 03

(a)

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 2.2.2
පිටු අංක: 53

මෙම දෙන ලද සංසිද්ධියේදී බිල්පත මත පිටසන් කිරීමේදී සිරිමල්ගේ (S) ක්‍රියාකලාපය තුළ නොසැලකිලිමත්භාවයක් නොමැති බව ඔබ වෙත පවසන ලදී.

සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් ස්වභාවයේ ගිවිසුමකට එළඹෙන්නේ යයි යන වැරදි විශ්වාසය මත සත්භාවයෙන් (genuine) S විසින් විනිමය බිල්පත් ගිවිසුමකට එළඹී ඇති බව ඒ අනුව පැහැදිලි වේ. (විනිමය බිල්පත් ගිවිසුමකට එළඹෙන්නේ යයි සත්භාවයෙන් වූ කැමැත්තක් S වෙත නොතිබුණි.)

මේ නිසා ගිවිසුමේ ස්වභාවය සම්බන්ධයෙන් වැරදීමක් සිදු වී ඇති බව පැහැදිලිය.

එවැනි වැරදීමක් මත එළඹුණු ගිවිසුමකට පාර්ශ්වයන්ගේ වගකීමක් නොමැති අතර එය හිස් හෝ ශුන්‍ය වේ.

එවැනි අවස්ථාවකදී ගනුදෙනුවට එළඹූ පාර්ශ්වයන්ට වගකීමක් නොමැති අතර එම ගනුදෙනුව අවලංගු වේ.

සමාන කරුණු “ෆෝස්ටර් එදිරිව මැකිනන්” (*Foster v Mackinnon (1869) L.R. 4 P. 704*) නඩුවේදී සාකච්ඡා කරන ලද අතර, එහිදී තමාගේ පෙනීම දුර්වල “M” නැමැති මහච්ඡු පුද්ගලයා ඇප පත්‍රයක් යැයි සිතා විනිමය බිලක් පිටසන් කරන ලදී. මෙම පිටසන් කිරීම සිදු කිරීමේදී “M” අතින් කිසිදු නොසැලකිල්ලක් සිදුවී නොමැති බව තහවුරු විය.

භික්ෂුව:

මෙම පිටසන් කිරීම සිදු කිරීමේදී, මැකිනන් නොසැලකිලිමත් නොවූ බැවින් ඔහුට ගිවිසුමට බැඳීමක් ඇති නොවන නිසා ගිවිසුම බලරහිත වේ.

ඉහත කරුණු සලකා බැලීමේදී, බිල්පත්‍රය සම්බන්ධ ගිවිසුමෙන් “S” බැඳී නොසිටින අතර සහ ඔහු අත්සන් කරන ලද විනිමය බිල්පත වෙනුවෙන්, වගකීමක්ද නොදරයි.

(b)

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 2.5.1
පටු අංක: 70

වාරණ නියෝගයක් යනු ගිවිසුමක් යටතේ පාර්ශ්වයක් වගකීම කඩ කිරීම වැළැක්වීම සඳහා උසාවියක් විසින් දෙනු ලබන නියෝගයකි.

අධිකරණයේ අභිමතය පරිදි වාරණ නියෝගයක් ලබාදීම සාධාරණ පිළියමක් වේ.

පහත සඳහන් නඩුවේදී සමාන කරුණු සාකච්ඡා කරන ලදී.

නඩුවේ නම:

“වෝනර් බ්‍රදර් පික්චර්ස් ඵදිරව ඉන්ගෝලියා” (Warner Brothers Pictures v Ingolia) (1956) NSW 988

නඩුවේ කරුණු:

ඇමෙරිකාවේ වෝනර් බ්‍රදර් පික්චර්ස් (WBP) ආයතනය සඳහා ගීත ගායනා කිරීමට “ඉන්ගෝලියා” එකඟ විය. ඇයගේ ගිවිසුම සම්බන්ධයෙන්, ආරවුල් ඇතිකර ගැනීමෙන් පසුව, ඇය ඕස්ට්‍රේලියාව බලා ගොස් එහි රංග ශාලාවක ගීත ගැයීම ආරම්භ කළාය. WBP ආයතනය ඇයට විරුද්ධව නඩු පවරා ඇය, ඕස්ට්‍රේලියාවේ ගීත ගායනා කිරීම වැළැක්වීම සඳහා අධිකරණයෙන් වාරණයක් ඉල්ලා සිටියේය.

නිගන්ව: WBP සමඟ ඇතිකර ගෙන තිබූ ගිවිසුම ඇය කඩකල බැවින්, අධිකරණය වාරණයක් ලබාදෙන ලදී.

ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගැනීමේදී මෙම සංසිද්ධියේදී “සුකි” ලංකා සාහිත්‍ය සංගමය (LLS) සමඟ ඇතිකරගෙන තිබූ ගිවිසුම කඩකර ඇති අතර අධිකරණය විසින් වාරණ නියෝගයක් ලබාදීමට බොහෝදුරට හැකියාවක් ඇත.

(මුළු ලකුණු 10)

පිළිතුර 04

(a)

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 3.3.1
පිටු අංක: 91

මෙය කොටස් වශයෙන් බාරදීමේ, භාණ්ඩ විකිණීමේ ගිවිසුමකි.

පහත සඳහන් නඩුවේදී, මෙම සංසිද්ධියේදී දෙන ලද සිද්ධියට සමාන කරුණු සාකච්ඡා කරන ලදී.

නඩුවේ නම:

රොබට් ඊ මුන්රෝ සමාගම ඊදිරිව මෙයර් (**Robert A. Munro and Co. vs Meyer**) (1930) 2 K.B. 312.

නඩුවේ කරුණු:

නිශ්චිත ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුත් මස් හා කටු ආහාර ටොන් 1,500 ක්, A විසින් B ට විකුණයි. මෙම ද්‍රව්‍ය මසකට ටොන් 125 ගණනේ නැව් මගින් යැවිය යුතුවේ.

එසේ එකහවු ප්‍රමාණයෙන් භාගයක් පමණ සපයා ගෙවීමද කල පසුව, එම ද්‍රව්‍ය නිශ්චිත ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුක්ත නොවන බව B දැනගත් විට, ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කල හැකිව තිබුණි. එම නිසා තවදුරටත් භාණ්ඩ බාර ගැනීම B විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළේය.

නින්දාව: ගිවිසුමට අනුකූල නොවන භාණ්ඩ තවදුරටත් බාර ගැනීමේ අවදානම දැරීමට ඔහු බැඳී නොමැති බැවින්, ඉදිරියේදී සැපයෙන භාණ්ඩ බාර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට B ට අයිතියක් ඇත.

මෙම දෙන ලද සංසිද්ධියේදී එකහවු ගුණාත්මකභාවයෙන් යුක්ත භාණ්ඩ නොසැපයීම හේතුවෙන් A ගිවිසුම කඩ කර ඇත.

එම තත්ත්වයෙන් පළමු වාරික දෙකේදී මෙන් තවදුරටත් ඉදිරියේදී ටොන් 500 ක් බාර ගැනීම අවදානම් බැව් පෙනී යයි.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගිවිසුම සම්පූර්ණයෙන් අවලංගු කිරීමට B ට අයිතියක් ඇත.

ඒ අනුව, ගිවිසුමට අනුකූල නොවන භාණ්ඩ තවදුරටත් බාර ගැනීමේ අවදානම දැරීමට ඔහු බැඳී නොමැති හෙයින්, ඉදිරියේදී බාර දෙන තිරිඟු ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බින්දුව අයිතියක් ඇත.

(b)

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.7.5
පිටු අංක: 149

දෙනලද සංසිද්ධියේදී C ඇයගේ හවුල්කරු වන M ගේ අනුදැනුමකින් තොරව ඇයට අයත් භාණ්ඩ වෙළඳපොළ මිලට හවුල් ව්‍යාපාරයට විකුණන ලදී. මෙහිදී M සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කාර්යයන්ට අනුකූල වීමට නීතියෙන් පනවන ලද බැඳීමක් තිබුණි.

- සත්‍ය ගිණුම් උමට සහ හවුල් ව්‍යාපාරයට බලපාන සියළු දේ පිළිබඳ සම්පූර්ණ තොරතුරු දීමට, මේ අවස්ථාවට සම්බන්ධයෙන් ආයතනයට (firm) විකුණන ලද C ගේ භාණ්ඩ පිළිබඳ තොරතුරු දීමට,
- මෙම ගනුදෙනුවෙන් M ගේ අනුදැනුමකින් තොරව C විසින් ලබාගන්නා ලද වාසි පිළිබඳව ආයතනයට ගිණුම් දීමට
- ආයතනය සමඟ C විසින් කරන ලද මෙම ගනුදෙනුවෙන් ලබාගන්නා ලද රහස්‍යගත ලාභ ඇතොත් ඒවා හෙළිදරව් කිරීමට සහ එම ලාභ ආයතනයට ගිණුම් ගත කිරීමට

පහත සඳහන් නඩු වලද, මෙම මූලධර්මය සාකච්ඡා කරන ලදී:

නඩු අංක 1

නඩුවේ නම:

බෙන්ට්ලි ච්‍රිව් ක්‍රේවන් (*Bentley v Craven*) (1853) 18 Beav.75

නඩුවේ කරුණු:

බෙන්ට්ලි (Bentley) (B) සහ ක්‍රේවන් Craven (C) සමාගමක (firm) හවුල්කරුවෝ විය. හවුල් ව්‍යාපාරයට සීනි මිලදී ගැනීම සඳහා C යොදවන ලදී. C තමාගේ භාණ්ඩ වෙළඳපළ මිලට සමාගමට විකුණන ලද අතර, ඉන් ලාභයක් ලබාගන්නා ලද. මේ බැව් B ට නොදන්නවන ලදී.

නිත්ද්‍රව:

මෙම ගනුදෙනුවෙන් C ලැබූ ලාභය, සමාගමට/හවුල් ව්‍යාපාරයට ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

නඩු අංක 2

නඩුවේ නම:

පතිරණ ච්‍රිව් පතිරණ (1967) / AC 233

නඩුවේ කරුණු:

පතිරණ (P1) සහ පතිරණ (P2) සේවා ස්ථානයක හවුල්කරුවන් වූහ. සේවා ස්ථානය කැල්ටෙක්ස් සමාගමට අයත්වූ එකකි. සමාගම එහි නියෝජිතයා ලෙස හවුල් ව්‍යාපාරය පත්කරන ලදී. හවුල් ව්‍යාපාරය අවසන් කිරීමේ මාස 3 ක දැන්වීමක් P2 විසින් P1 වෙත කරන ලදී. P2 ඔහුගේ නමට පමණක් නව නියෝජිතයක් ලබාගැනීම සඳහා P1 ගේ අනු දැනුමකින් තොරව සමාගම සමඟ සාකච්ඡා කරන ලදී. පසුව P2 විසින් දැනට අවසන් කරන ලද හවුල් ව්‍යාපාරය එම ස්ථානයේම එම ආකාරයටම වෙළඳාම තවදුරටත් කරගෙන යන ලදී.

භින්නදාව:

විනිශ්චය වූයේ:

එම නියෝජ්‍යත්වය හවුල් ව්‍යාපාරයේ වත්කමක් වූ නිසා එම නියෝජ්‍යත්වයෙන් P2 ලබාගන්නා ලාභ P1 සමඟ බෙදාගත යුතු බව ප්‍රීට් කවුන්සලය තීරණය කරන ලදී.

ඉහත සඳහන් මූලධර්ම දෙක ලද සංසිද්ධියට යොදාගැනීමේ දී C විසින් ඉහත සඳහන් මූලධර්ම සියල්ලක්ම කඩකර ඇති බව පැහැදිලි වේ. ඉහත සඳහන් නඩු වින්දවේ සඳහන් පරිදි, C වෙත දක්නට ලැබෙන ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රතිකර්මය වනුයේ මෙම රහස්‍යගත ලාභ හෙළිදරව් කිරීමට සහ එසේ ලබන ලද ලාභ ආයතනයට ගිණුම් ගත කිරීමයි.

(මුළු ලකුණු 10)

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙත්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින් මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛනයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.